

An advertisement for Bany Xelan rice. The top half features a green rice field background with a large, stylized red and white logo containing the Persian text "برنجی بانی خیلان" and the English text "Bany Xelan". Below the logo is a close-up image of raw rice grains. The bottom half contains Persian text: "دوو هیندهی خوی زیاد دهکات" (Two times more rice) and "کومپانیای لاکو نه سهرتاسه‌ری عیراق" (Laco Company, Iraq). A phone number "07703614915" is also present. Three blue bags of Bany Xelan rice are shown on the right side.

یه رله مانی کوردستان 6 ««

مہریوان وریا فائیع 12 ««

20

سالہ کے سیک سکریٹریہ

کوردو پرۆژه گەورەکان:

گرتلوو 4 <<

M M M M M

کھسیک حوی بو پوس

4 <<

1

عهـدـنـانـ مـوـقـتـيـ

لەعىراقتدا رىكە نىيە

هه قتهی داهاتوو ئەنجامى لېكۆلىنەوەی گیانله دەستدانى قايمقام ئاشكرا دەكريت
عىماد ئەحەمەدو دلىرى سەيد مەجىد وەك شاھىد بانگھىشت دەكرين
لاھورى شىخ جەنگى: دژەتىرۇر دەست لەدادگا يىكىرنەكە وەرنادات

فوتو: لهئينتەرنىتەوە

نهی را بدو تاله مانی پسوردانی قویی قردادغیارسنهنگی باله سهیانیه که هاویانگ کردده و

له لایه کی تره وه سه رچاوه یه کی یاسایی به ٹاوینه هی راگه یاند که بینی هه بوونی هیچ په یوه ندیبیه که به دوستیه گیانله ده ستدانی قایمقامه وه، به پرپرسی دزه تیرور، لاهور شیخ جهنگی روزی ۴/۱۹ سه ردانی ٹاسایش ده کاتو چاوی به یه گیک له گیراوه کان (حاجی حسینی قولہ رهیسی) که گیراویکی گرنگی دوستیه که قایمقامه، ده که ویت.

نه و سه رچاوه یاساییه ٹامازه بتوهه ده کات که ناوبراوه وک نوینه ری مکته بی سیاسی یه کیتی سه ردانی حاجی حسینی کرد وو. له په یوه ندیبیه کی ٹاوینه دا پرپرسی دزه تیرور، لاهوری شیخ جهنگی نه و هه واله یه بنا پار است دایه قله هم روایگه یاند " من روژانه سه ردانی ٹاسایش ده کهم، له و روزه دا ودفیکی یونامی له ویبو حاجی حسینی بینیو، حادیسه که لے وی رویداوه، دیاره که حاجی حسینی یان هینناوته ده ری و تویانه بولای مینان هینناوه، دلنجیه که یونامی چاوی پنی کوتوروه و هیچ په یوه ندیبیه کی به منه وه نیمه وه نیمه" .

جزریک په یوه ندی بئممه وه نیمه" .

لیٹنے هی لیکلینه وه له گیانله ده ستدانی زانا حامه صالحی قایمقامی سلیمانی که بیٹانی پشووش په ده وامن له کارکدن، پیش بینی ده کریت له هفتتی ده اتواتودا نه نجامی لیکلینه وه کیان ناشکرا بکن، ئامه له کات تیکایه که له سه ر داوایکی یاسایی هاوسره کی قایمقامی سلیمانی له سه ر حاکم قادر حامه مجان، جیکری سه رکی حکومت (عیماد ئ محمد) کادیری دیاری یه کیتی دلپی سه ده مجدد و هک شامید بانکیشتنی دادگا ده کرین.

سے بارهت بیو زانیاریانه که بپرپرسی دزه تیرور (لاموری شیخ جهنگی) دهستی له کارویاری دادگایی کردنکه وه داوه، ناوبراوه و زانیاریانه ره تده کات وه و جخت له سه ر نه وه ده کات وه که نه و دوستیه یه هیچ په یوه ندیبیه کی به دزه تیرور ده و نیمه.

سلیمانی، ٹاوینه: سه رچاوه یه کی ئاگا دار به ٹاوینه راگه یاند که دادوه ری لیکلینه وه له دوستیه سکالای هاوسره که قایمقام که له سه ر شه ش به پرپرسی ٹاسایش و یاسایی توماری کرد وو، پیپاری ده ستگیرکردنی چه ند پاشه و انتکی ٹاسایشی گشتی ده رکردووه

رِيَاحَةُ الْمَوْلَى تدريب على التغطية الإعلامية ورصد العمليات الانتخابية

تعلن منظمة اليونيسكو عن اقامة دورات تدريبية في الصحافة الحرة في اطار مشروعها «دعم التغطية الاعلامية المتقدمة ورصد العمليات الانتخابية» الذي يموله الاتحاد الاوسي عبر المجموعة الانمائية في الامم المتحدة UNDG، وستعقد في بغداد وأربيل والبصرة من نيسان الى تموز من العام ٢٠١٢.

في سياق العملية الديمقراطية والتطبيع السياسي في العراق، تتناول مبادرة منظمة اليونيسكو الحاجة الى مزيد من المؤسسات الموثوقة وتعزيز القدرات الصحفية في تغطية الانتخابات بطريقة مهنية ومستقلة وفي الوقت المناسب. وستتولى منظمة اليونيسكو ادارة سلسلة من الدورات التدريبية عبر الجهة المنفذة في العراق، وهي انترنيوز يورب Internews Europe. التدريب والأهداف ستتولى منظمة اليونيسكو وانترنيوز يورب عملية اختيار مجموعة في نطاق البلد وإقامة ورش تدريبية بالتروعية العامة تغطي مناطق العراق كلها بهدف:

- تحسين قدرات المحاسبة ونقل الاخبار لدى وسائل الاعلام العراقية في الانتخابات القادمة؛
- ارساء وسائل اعلام اكثر فاعلية وتهيئة بيئة مناسبة لاستقلال الاعلام؛

كما ان الدورات التدريبية الست المذكورة في ادناه ستعقد من نيسان ٢٠١٢ حتى تموز ٢٠١٢ (على ان يصار الى تأكيد المواعيد)؛

- اقامة زيارات دراسية لصحفيين الى مؤسسات انتخابية وتنظيمية عراقية (هيئة الاعلام والاتصالات) المكان: بغداد
- نقل تقارير صحفية عن الانتخابات وتقارير عن المؤسسات الانتخابية؛ المكان: بغداد، اربيل، البصرة.
- دورات تدريبية ميدانية عن قانون الانتخابات لوسائل الاعلام؛ المكان: بغداد، اربيل، البصرة.
- دورات تدريبية لوسائل الاعلام في انتاج المواد الانتخابية وصياغة تقارير مبتكرة المحتوى؛ المكان: بغداد، اربيل، البصرة.

- اقامة ورش تدريبية حول التقارير الانتخابية ذات الحساسية «الاجتماعية» لضمان حضور قضايا المرأة والقضايا الاجتماعية في التغطية الإعلامية للأحداث، المكان: بغداد، اربيل، البصرة.

- اقامة دورات تدريبية في استعمال الاعلام البديل في التغطية الاعلامية للانتخابات (شبكة التواصل الاجتماعي، الارسال عبر الهاتف الجوال، صحفة الانترنت والمواطن)؛
- المكان: بغداد، اربيل، البصرة.
- المؤهلات والشروط
  - «يجب» ان يكون المرشحين لهذه الدورات التدريبية حاملين لشهادة جامعية في الصحافة او شهادة متصلة بهذا المجال مثل اللغات، العلوم الاجتماعية، العلوم الانسانية).
  - ينبغي توافر المرشح على خبرة لمدة سنتين على الاقل في العمل الصحفي وممارسة فاعلة في قطاع الاعلام.
  - هذه الدورات التدريبية تقدمها منظمة اليونيسيكو في العراق وتنفذها انترنيوز يورب وهي مجانية. وينبغي تقديم الوثائق التي تبيّن الجهة الاعلامية التي يعمل فيها المرشح حاليا.
  - ستجرى، عملية اختيار، دقيقة للصحفى للمشاركة في الدورات التدريبية.

كيفية التقديم:
يرجى التفضل بارسال السيرة الذاتية الى عنوان البريد الالكتروني:
iraq.ci@unesco.org و Iraq@internews.eu
وستة اتصالاً فقط بالذب، وقع الاختيار عليهم.

ئاوینه گەندەلىيىھەكى گەورەي
وەزارەتى يەروەرددە بلاودەكاتەوە

به پیش نزدیکیه یه ک دیکیومینتی و هزاره تی په رورده، سالانه پاره یه کی نیچگار زند بپ کتیب تارخانده کریستو پاره یه کی نیچیش به بیانوی کتیب چاپکردن به فیرپ ده دیرتو لیثنه بدوا چونی ناو و هزاره تیش سه روی خیان لوبایا به ناگارده کنه وه.

هولیز، ٹاوینه: به پیش نه و دیکیومینتنه دهست ٹاوینه که توون، چند سالیکه و هزاره تی په رورده له گکال دوو کومپانیا به ناوی جیو پر جیکتس بو گوینی پر گرامو چاپکردنی کتیب هاوکات کومپانیا ماکمیلان بو چاپکردنی کتیب، گریه ستی کردووه، نه م گریه سته ل ۱۲۰۱۴ کوتانی هاتونه، به لام و هزاره تی ناو بر او دیدانه وئی دووباره گریه ست له گکل کومپانیا جیو ناوچه با دیدان رهوانه ده کریت، که چی

"موجهی فه رمانیه ران ۱۰۰ تا ۲۵۰ هزار زیاد دهکریت"

یاریده ده ری به پریوه به ر ده بیته ۹۰۰
هزار، به پریوه به ری گشتی ملیونیک
دینار. ئئم زیاد کردنیه موچهی
ئیسمی هیچ کارناتاھ سه ده رمالله
هاوسه ری و منالو بپوانامه.
له لیدوانیکی پیشتردا بُو ناویننه،
ئندامی لیژنه دارایی په رله مان،
شُورپش حاجی ئاماژهی بوه کربدبو
کاری ئه و لیژنه تاییه تمنه نده
ریکردنیه وهی موچهی فرمانبه رانو
ده رمالله کانو و کمکردنیه وهی جیاوازی
گهورهی موچهی نیوان بر پرسانو
فرمانبه رانه و پاش کوتایههاتنى
راسپارده کانو و راویز له گەل حکومت
کوبونه وهی حکومت و لیژنه دارایی
دزه یانکردووه، له دوا دارپشننه وهی
ئه و خشته يه، موچهی فرمانبه رانی
که رتی گشتی عیراق بے بپی ۱۰۰
تا ۲۵۰ هزار دینار زیاد ده کات
بېپی ناوینشانی وه زیفی و بېپی
برپانامه. هندیک لهم درزکردنانه که
له هندیک نازانسی هه والی عیراقى
متمانه پیتکراودا بلا لوکراونه ته وه، ئاماژه
بوه ده کەن بېپی خشته نوی،
موچهی ئیسمی ده رچوی ئاماده بی
ده بیته ۳۰۰ هزار دینارو به كالقریوس
ده بیته ۴۵۰ هزارو ماستر به ۶۰۰
هزار. هرروه ها فرمانبه رانی پله
بورو و گەشتوه ته ده سست لیژنه دی

بہ رپرسی
کوڑان
لہ هه ولیر واز
لہ پوستہ کھی
دہ ھینیت

به پرپرسی بزوقته وهی که کان له هه ولیر، سه لاح مه زن واز له پیوسته که ای ده مهینیتی تو چالاکیه کانی خوی له نتیو بزوقته وهی که دا مهالدیه سیزدت.
هه ولیر ٹاویله: سه رچاوه یه ک به نتاونیته راگه یاند به هه وی مملانی و هاهوا کارینه کردنه وه، ماده دوو هه فته یه به پرپرسی بزوقته وهی که کیان له هه ولیر (سه لاح مه زن) وازی له پیوسته که هی تناوه و کاره کانی خوی هله پیه ساردووه.

سنه بارهت به هزکاري
ده سته کارکشانه و کهی که ناماشه
بوزئونه ده کريت که ناويرو لاهایه
کاديراني کوپانه و ده کاره کانيداها و کاري
نه کراوه، و تي "به خواستي خوم ده ستم
للو و پوسته که م له لگتونه، پرفسه
به دامه زراوه ييکردنی بزونته و هي گوران
له هه ولیسر به رده وامي هي هه، رهنگه
له کاتي خويدا خوم و بزونته و هي گوران
رگاه ياندنی زيان بددين، ته نانه تئوه
ده ليم من بو قوغانغيك پيوسيت بوم و
هئر رکه کانی خرم به زياده و جي به جي
كرد و هي، بوزئوناغي نائينده هه ستمکرد
هئر رکه که کومه ليمک پيدا ويسني دويت و
هئو پيدا ويسنيانه له ئارادا نين، هر
بويسيه ش کارو چالاكيه کانی خوم
سرکرد".

ICG داواي نيوانگري UN و دهکات ريکا مهنه آئه بو به غداو هه ريم

گوپی قهیرانه نیوده وله تییه کان
هوشیاری ده دات له باره‌ی مهترسیبه کانی
کیچمه کیشی نه مدواییه‌ی هریمی
کوردستانو به غداو داوای نیوانگری
پولاته یه گرگتووه کانی نه مریکار نه توه و
یه گرگتووه کان ده کات بچ کردنوه‌ی
هر دولا لسر مینی گلتوک کان.
تازانفسه کان: له دوا را پرتری خویدا
له باره‌ی قهیرانه کانی نه مدواییه‌ی
عیراقه‌وه گوپی قهیرانه نیو
دوله‌تییه کان که باره‌گاکه‌ی
له بروکسلی پایتهختی به لجیکایه
به ناونیشانی عیراق و کورده کان -
گهوده گهوره کانی گهمه نهوت و گاز"
جه غت له وه ده کاته وه ناکوکیه کانی
نه مدوایه رهوتیکی وا وه گرگتووه که
چاره سره اهدمه کاتک - پشتک - دهم

پرستش نہ سو کیتی پیسٹر دوڑو
دھخانتوه .
یوس هیلتہ رمان کے بہ پیوہ بہ ری
بیوگرامی روژہ لاتی ناوه راستی ئم
گوپیہ یہ جہ غت لہو دھکاتوہ کات
بہ خیریابی دہ پواتو رہ فتاری تاکہ وانہ
پیوہ ندیبی کان بہ رہو ہر دہ بات .
راپورتی ئم گروپے نیوہ وله تبیہ
نامماڑہ بہ ووش دھکات کوردو بہ غدا
۹۰ سال پیکہ وہ زیانی ناخوشیان
بہ رکردووہ .

لیکولینه وه له گیانله ده ستدانی قایمقام دریزه هه يه
نه نجامی لیکولینه وه که له هه فته ه داهاتوودا ده رده چیت

له سه مهسهله‌ی تیزور نه گیراوه، بۆ
ئىمە لەو مهسهله‌یە وە تىۋە بىگلىتىن، هېچ
پەيپەندىبىھە كى بەئىمە وە نىبىھە ئە وە
شەتىكى قانۇنىيە، بەبرىارى دادوھر
گیراوە، خۆيان تەحقىقى لىدەكەن با
ھەموومان چاواھە پوانتى ئەۋە بىكەن ئە و
تەحقىقە كۆتايى پىتىتىت و بۆ راي گشتى
ئەم مهسهله‌يە رونبىكىتتە و".

“
كەس بۆيى نىيە
خۆي لەم كەيسە
ھەل قورتىيەن و تەنها
دەبىت دادگا يەكلادى
كەن

له دئسیبیهی قایمقاماً تاله بانی خالی
کوتایی بق مملانی ناو مهکتب
سیاسی داده نیت
ههینی را بردوو ۴/۲۰، تاله بانی
سـهـرـدـانـی قـقـپـی قـهـراـخـی کـرـدـوـ تـاـ
شـهـوـیـکـی درـهـنـگ لـهـباـخـهـکـهـی مـامـؤـسـتـاـ
جـهـلـالـی بـرـیـکـارـی وـهـزـیـزـی نـاـخـرـ لـهـگـهـلـ
حـاـکـمـ قـادـرـوـ شـیـخـ جـهـعـهـ روـچـهـنـدـ
لـیـپـرـسـاـوـیـکـی حـیـزـیـ وـحـکـومـیـ مـایـهـوـهـ
سـهـرـدـانـیـ کـیـ ئـاـگـادـارـ ئـامـاشـ بـهـوـهـ
دـهـکـاتـ کـهـ بـهـدـوـایـ مـهـرـگـیـ تـهـمـومـژـاـوـیـ
قـایـقـاماـ بـهـشـیـکـ لـهـمـهـکـتـهـبـیـ سـیـاسـیـ
دـیـانـوـیـسـتـ مـهـسـهـلـهـ کـهـ بـهـکـارـبـهـنـنـ بـقـ
بـیـتـهـیـکـرـدـنـیـ پـیـگـهـیـ ئـهـ وـلـیـپـرـسـراـوـانـ،ـ
بـهـلـامـ بـهـدـوـایـ ئـئـمـ سـهـرـدـانـهـیـ تـالـهـبـانـیدـاـ
بـقـوـپـیـ قـهـرـاغـ،ـ مـهـکـتـهـبـیـ سـیـاسـیـ
بـهـتـهـوـاـوـیـ کـپـ بـوـوهـ وـکـسـ باـسـیـ
کـهـبـهـکـهـیـ قـایـقـاماـ نـاـکـاتـ .ـ

مـهـسـهـلـهـ روـوـیـهـ پـوـکـرـدـنـهـوـهـیـ قـایـقـاماـیـ
سـلـیـمانـیـ (زاـنـاـ حـمـهـسـالـحـ) لـهـگـهـلـ
دادـگـاـ،ـ يـهـکـیـکـوـ لـهـ روـودـاـوـهـ گـرـنـگـانـهـیـ
کـهـ لـهـسـهـرـتـایـ ئـئـمـ مـانـکـوـهـ جـوـرـیـکـ
لـهـمـلـلـانـیـ لـهـنـاـوـ مـهـکـتـهـبـ سـیـاسـیـ
يـهـکـیـتـیدـاـ درـوـسـتـکـرـدـ،ـ سـهـرـچـاـوـیـهـکـیـ
ئـاـگـادـارـ بـهـنـأـیـنـهـیـ رـاـگـهـیـانـدـ کـهـ بـهـشـیـکـ
لـهـهـنـدـامـانـیـ مـهـکـتـهـبـ سـیـاسـیـ کـهـ "ـهـیـرـوـ
تـبـیرـاهـیـمـ ئـهـ حـمـهـدـ لـیـپـرـسـاـوـیـ مـهـلـبـهـنـدـیـ
يـهـکـوـ عـیـمـادـ ئـهـ حـمـهـدـ جـیـگـرـیـ سـهـرـوـکـیـ
حـکـومـهـتـوـ مـهـلـاـ بـهـخـتـیـارـیـ کـارـگـیرـیـ
مـهـکـتـهـبـ سـیـاسـیـ "ـپـیـنـابـیـشـ نـهـبـوـهـ ئـهـ وـهـ
کـهـبـهـکـهـیـ بـهـجـوـرـهـ بـجـولـیـزـیـتـوـ قـایـقـاماـیـ
سـلـیـمانـیـ بـهـحـوـرـهـ روـوـیـهـ روـوـیـ

رویداوه، دیاره که حاجی حسین-یان
هیتاوهه ته ده رهه و تویانه بولای منیان
هیتاوه، دلیابه که یونامی چاوی پیی
که تووهه هیچ په یوهندیه کی بهمنوه
نییه.
لاهوری شیخ چهنگی جهخت له سهر
نهوه ده کاتوه که ئه و زانیاریانه راست
نیو "من نه بۆ بینینی ئه و چووم، نه
ئووم دیوه".
سه بارهت به روکی لیکولینه ووه که،
به پرسی دژه تیرز و تی "پریاری کوتایی
لای دادکایه و به هیچ شیوه ویه کیش هیچ
که سیک تهده خول له م قهیه ده
ناناکات، هر که سیکیش تیوه بگلیت لهو
مهوزعه، حزدە کهین دادگا بۆ رای
گشتی بلاوی بکاتوه، لهو مهسله یه دا
به راستی پیمان خوش دادگا هیچ
شیک نه شاریته ووه و به راستی چی هه یه
بیلیت".
ناویراوه جهخت له سهر نهوه ده کاتوه و
که به هیچ شیوه یه که ئه وان قبولی
ناکه نه خزوی نه هیچ که سیک
له دژه تیرز تهداخول له و کیش یه و
کاری دادگا باکاتو ده لیت ئه و
کیش یه ش هیچ په یوهندیه کی
به نئمه وه نبیه، حونکه حاجی حسین

دو هفته به سر گیانله دهستادنی
قایقامی سلیمانی (زانه حمه صالح)
دا تپه پده بیت، تا نیستا لیژنه
تابیه تمدن لهم دوسيه به رده و امه
له لیکلینه و کانی و پیشینی ده کریت
هفتی داماتو نه نجامه کی
دالکه نه بت.

عیماد نه محمد دو دلیری سپید مجید
وه ک شاهید بانگ ده گرفتن
پاش گیانه ده ستدانی، هاو سه ری زانا
حده مه سالخ، ساکار جه مال دواهی یاسابی
درشی حوت به پرس و کسانی یاسابی
ننو ٹاسایشی گشتی تو مارده کات که
دیاترینیان به پرس به بری ٹاسایشی گشتی
حاکم قاس، حمه حانه .

لاهور شیخ جنگی
لهکوئی نئم دوسیه پیدا یہ؟
له کاتینکدا سے رچاوه یہ کی یاسایی
ٹاؤینہی راگہ یاند کہ بہ ہبہ بو
ھیچ پہ یوہ ندیبی کی بہ دوسی
گیانلنہ دہ ستدانی قایمقامہ وہ، بہ پرپ
دڑھ تیرپر (لاہور شیخ جنگی) ر
۴/۱۹ سہ روانی ٹائسیش دہ کاتو چ
بہ یہ کیک لہ گیراواہ کان (حاجی حس
قولہ رہیسی) کہ گیراواڑکی گرنگ
دوسیہ کی قایمقامہ، دکھویت.
ئو سے رچاوه یاساییه ناماڑھ
ئو وہ دہ کات کہ ناوبراو وہ ک نویند
مکتہبی سیاسی یہ کیتی سے ر
حاجی حسینی کردووہ وہ قسے
گرامو لامن اشیس، دم کے ٹائیا
سے رچاوه یہ کی ٹاکاڈار بہ ٹاؤینہی
راگہ یاند کہ دادوہری لیکولینہ وہ
لدوسیہی ئو سکالا آیہ ہاوسرہ کہی
قایمقام بپاری دہ ستگیرکردنی چہند
پاسو وانیکی ٹائسیشی گشتی دہ کردووہ
بہ تو مہتی هاندان بو خروکوشتن.

دراوه و پیویسته له کاتی لیکولینه
راستیه کان بلیت.
له په یوه ندیبه کی ئاوینه دا به پرس
دزه تیزور، لاھوری شیخن جەنگى
ھە واللەی بەناراست دایه قەلە موراپىكە
من رۆزانە سەردانى ئاسايىش دەك
ئەو سەردانى من لە ۱۹۴۱ مانچ
کە تو باسى دەكەيت، سەردانى
ئاسايى بۇو، من لە گەڭل وەستا حە
ھەندىك ئىشوكارمان ھەبۇو، پېيۇھ
بەدزه تیزورەوە ھەبۇو".
ناوبرار لە درىزە لىدىوانە كەيدا و تى
روزەدا وەندىكى يۈنامى لە ويپۇر خال
حسىن-ى بىنۇھ، خادىسە كە لە

به ریوه به ری نویسنگه‌ی تایبه‌تی یاریزگاری سلیمانی، دوواره یله‌ی به رزده کریته وه

که س ده چیت، چونکه هه ممدو
روزیک له ۸۱ به یانیه وه تا ۱۱
شه و له کاردام". ناوبراو ئوه شسی
روونکرده وه که هیچ کاتیک داوای
پله به رزکردن وه هی نه کرد ووه و تی
هممو پله به رزکردن وه کامن به
فرمانی سه رؤکایه تی ئه نجومه نی
وه زیران و وزارتی دارایی و ئابوری
پاریزگای سلیمانی، کارزان جیهان
به خش، به رزکرایه وه و ئیستا پله که
بووه ته به پیوه به ری جیبے جیکار".
به پیوه به ری نوسینه گئی تاییه تی
پاریزگای سلیمانی، کارزان جیهان
به خش له لیدوانیکدا بۆ ئاوینه
ئاماژدی به وه دا که ۹ سال خزمه تی
هه یه، و تیشی "به لام ۹ سالی
دوای ئه وی سائی رابردو
له باریده نی تیبینه وه پله
به رزکرایه وه بۆ به پیوه به ری، ئه م
سالیش پله که ای به رزکرایه وه بۆ
به پیوه به ری جیبے جیکار.

ئاوىنە يىۋىستى بە "مۇھەرىر" يىكە

<p>یان راسته و خو (CV) یه کانیان بکیه‌نه نوسینگه‌ی روزنامه‌ی ناوینه له شهقامی سالم، ته‌نیشت ژورنالیست بارزکانی و پیشه‌سازی سلیمانی دوا مؤلهت بق پیشکه‌شکردنی CV) یه کان ۱۵/۴/۲۰۱۲.</p>	<p>له پویی نئنتیمای سیاسیه‌وه سره‌خو بیلاین بن. ئه و به پیزانه‌ی خوازیاری و هرگرتنی ئهم پوسته‌ن، ده‌توان CV) یه کانیان بئینین بق ئه ئه دریسه: newspaper@awene.com</p>	<p>روزنامه‌ی ناوینه پیویستی به که سیکه که له کاری موحه‌ریزیدا شاره‌زا بیت، مه‌رجه نه‌وانه‌ی خوازیاری و هرگرتنی ئه پوسته‌ن، ئازمونی پیشتریان هم‌بیت له کاری داراشتنی راپورت و هوالسازیدا، هروه‌ها</p>
--	---	--

لهم پویی نینتیمای سیاسیه و
سرویه خود بیلایه بن.
نه و بپریزانه خوازیاری
و درگرفتنی نه م پوستن، ده توان
(CV) یه کانیان بنخشن بق نه
نه دریسه:
newspaper@awene.com

رۆژنامەی ئاوىنە پىيىستى
بەكەسىكە كە لەكارى
مۇھەرىپىدا شارەزا بىت، مەرجە
ئەوانە خوازىيارى وەركىتنى ئەنم
پۆستەن، ئەزمۇنى پېشىريان
ھەبىت لەكارى داپاشتىنى
راپورتو ھەوالىسازىدا، ھەروھە

عهـدـنـانـ مـوقـتـىـ: لـهـ عـيـرـاـقـداـ رـنـگـهـ نـيـهـ دـيـكتـاتـورـ درـوـسـتـ بـيـتـ

چاو بگرین، هول بدهین به دیالوگ
خه لکانی دیکه تیگه یه نین که
دهوله تی کوردی له دزی ثهوان ننیه،
ئه وش بهوه ده بیت که پیوه ندیمان
له گهله هه مهو لا یه ک باشیت. تا زروفی
وادیتە پیش که قهنانعه ت بهه مهو
لایه ک بکهین. هه رو هه جه نابی
بارزانیش خۆ نه بیتوووه دهوله ت، ئه و
له مانگی ئازاردا باسی ئوهی کردووه،
چاوه روان ده کریت سه رکه وتن هه ر
له مانگه دا بیت، شتیکی له و با بهته
بووه، وه کو دهوله ت و کیان که س بهو
سراحته باسی نه کردوروه.
۱۶ ۲۰۰۷ء۔ لـ ۱۴۰۶ـ ۱۴۰۵ـ ۱۴۰۴ـ

نایویه. نایا نه و بارگزیریه‌ی بیوان
مالیکی و بارزانی، هست ناکه‌ی
له‌بنیوان نئم دوو کسهداد حسر بیوه؟
نایا نه و مهتر سی ناییت؟

نایویه. به لام من به که پیشمه وه لام
ئه وهی نایا ناماده باشی کراوه بق
دهوله‌تی کوردی؟

عەدنان موقتی: جاری پیش هەموو

عهدنامه موافقی: خود مسأله‌ای را که سایه‌تی دوری همیه، بیکومنان له‌ئو روپوشادا سهیر ده‌که‌ی ئو شتیک ئوهیه تو لەم قەیرانە چۆن رزگار تبیت و تهیت قوربانيي، چۈن كىشەكان لەگەل بەغدا چارھاسەر كەنەن، تىگەنلىك، داشتىمىز، زان دەنەنلىك،

بکریت، تو حمارو دراویت نه پین نه
ولاتانوه، نه گهر سیاسه تیک هه یه و
بریاریک هه یه بز نه وهی کورد بیتبه
کیان، دهیت لیتی تبیگین، که س
نبیه نه مرق کورد بیتبه خه باشی کرد بیتبه
چاوه بروان نه کات که کوردستان روزیک
له پژان دهوله تو کیانی هه بیتبه، به لام
نه وه پیداویستی خوشی هه یه له پووی
باشه و خودی که هیچ کامیان وه کو

تیگه یشتنمان له دیموکراتیهات. جاران
کی ده بیویرا ره خنه له مام جه لال یان کاک
مه سعود بگریت، تیستا له ناو خوماندا
روزانه مانشیت و تله فنیونه کان
ره خنه ده گرن و تپوزسیون هه به،
هموو ئه وانه ره خنه ده گرن و جارجار
له ره خنه ش تیده بیریت، به لام واقعی
تازه ئوهه قبول ده کرت. ته نانهت

پیویسیت له بار نین، جگه له وش پا بههندین به دهستوری عیراق، دنهگان بوی داوه، به لئی راسته نه گهر بیتو وئه و دهستوره جبیه جن نه کریت و لاینه کانی دیکه عیراقی پیتیوه پا بههند نه بن و هوكات کورديش بپاري خزی ده دات، به لام نئمه نه مزوی هیزی گورهه مان له و ده سکه و تانه يه كه له دهستوری عیراقدا بو ههربیي کوردستان دابین کراون، ده بیت نه وه بپاريزين و پيشی بخهين، نئمه نه گهر بمانوبيت کيان دروست بکهين شه پمان پتناكريت و هيزنمان نيءه، هر ده بیت نهه واقعهه که له پوشهه لاتي ناهه راستدا هه يه له بدر

A close-up portrait of a middle-aged man with short, light-colored hair. He is wearing a dark suit jacket over a white shirt and a dark tie. The background is blurred, showing what appears to be an indoor setting with warm lighting.

له گه ل یه کتری دابنیشین، نه ک ته نها
پارسی و یه کیتی، به لکو به نیسلامیه کان و
ککرپان یشه وه، پیویسته میلله تیش
یه شه فافیهت لیبان تیگاتو ئگه ر
ناکارکیش هه بیت هه لیمان تیگات.
ناویته: هه ستد که جیاوازیهه
بیرون چوندا هه یه، به نمونه بارزانی
دلهیت مالیکی به رهه دیکاتوریه
هه رهات، به لام تاله بانی ده لیت
هه و باوه په دانیم، تو ئه مه چون
شیده که بیته وه؟
عه دننان موقتی: خوی، ئاسابه بـ

ثا: نزار کزالی، ھولیز

نهندامی مهکته بی سیاسی یه کیتی
نیشنتمانی کوردستان، عه دنن موقتی
له چاوپیکه و تینیکی تاییه تدا بز ناوینه
له سر مرلملانگانی نیوان مالیکی و
ما: زاف، دهدهوت.

پیش دهوله‌تی
کوردی، چون
کورد له م قهیرانه
ذگاربیت و نه بیته
نوربانی

لهئه گاره کانی ناوچه که که رنگه
گورپانکاریه کی گه وره بیتنه پیشنه،
دوای بهماری عهربی که چهند
ولاتکی گرته و هو تیستاش لهسوریا
رهنگدانه و هی، راسته ئه
شپرشاره دزی دکتاتوریه تو بو تازادی
بیون، به لام سیماهیه کی مترسیداری
له گل خوی هینناوه ئه ویش گرژیه
له نیوان سوننه شیعه، به تایبیه تی
له سوریا، میلهه تی سوریا لایه ک
رووبه بیووی رویمیکی دیکاتاتری
بیوننه ته وه، لایه کی دیکه دهستی
ده رهکی روز به پوش لامه سله کانی ئه و
ولاتدا زیاد ده کات، به تایبیه تی تورکیا و
ولاتانی دیکش، ناکرکیه کانی
ئه مریکا و تیرانیش دوریخه بینه وه،
ئه مانه هه مویان کاریگه ریان هه
له مهسله لهی سیاسی عیراقدا که
ولاتکه لهدوای جنگی جیهانی
یه کمه وه تا روخانی رژیم، یه که مجازه
لدکتاتوریه ته وه کوپراوه بو سیستمیکی
فره حیزني و دیموکرات، به لام به بنی
روشنبریه کی ته او بو بو دامه زراندنی
ئه دهوله ته دیموکراتیه که فیدرالیه،
بیویه دهینی ئه دیموکراتیه شتی
تایبیه تی له گل خوی هینناوه، هیشتا
شته ناخوشه کانی پیشوی عیراقی
له گل خوی هینناوه وک تایفه گری و
ناکرکیه کانی نیوان هه ریمو به غدا،
ئه گر چی ناتوانین بلیین حکومه تی
فیدرالی عیراق ئه رکی ئه سیاسته
ره گزپه رسنیه که لهه ستودایه که
به رامپه ر گلی کوردستان کراوه،
به لام ئه و روشنبریه که دهسلات
هه میشه لبه غدا هه بیووه، تائیستاش
له لاین روزینه وه ئه بیرکردن وه

وەزارەتى دارايى بەنوسراوى نھىنى، وەك سلفە پاره بۇ ۱۲ رېکخراوى ناھىكمى نزىك لە يەكىتى

نهگر ئۇ پاره يە لە چوارچىوھىدەدا بىتىو بەشىۋەدەكى ياساىي ئىجرائاتى موحاسىسى و روردىنى بۇ كرابىتى وەك سلفە پىيىان بىرىت ئۇ وە شتىكى ئاسايىيە، ئەگەر پېچەوانە ئەوهەش بوبىت دىيارە نایاسايىيە دەبىت بەدوا داچونى بۇ بىرىت.	الإقليم كوركستان - القراءة مجلس الوزراء وزارة الشؤون والاقتصاد المديرية العامة للنفط / رسورات
٢٠١٤ Date: ٢٠١٤/٣/٢٠١٤	 Ministry of Oil Ministry of Oil Kostanay Region

تابودجه په سند دهکریت، به سلفه
پارهیان دهدزیتنه
هر له مباره‌یه و بپاره‌هدری لیژنه
دارایی په رله‌مانی کوردستان، دلیر
مه محمود نئوه رونده کاتسهوه له کاتیکدا
بودجه په سند نهکریت، به پیی یاسا
دهکریت ۱ له سهه ۱۲ ای بودجه که بو
کاری پیویست خرج بکریت، نئوه و تی
"بم حوره حالتکی ئاساییه، وه
سلفه بو به ترکدنی کاره کانیان پاره
د، نته نئوه، نکخوانه".

نوسراوهه که به نهیتی کراوه، بؤیه پرسی
ئەگەر نوسراوهه کە شتىكى ناياسايى
تىدا نىيە، بۇچەنەتىنى دەكىيەت؟".
هاوكات پېرلەمانثار عومەر سدىق
ھەۋارمى لە فراڭسىزىونى كوردىستانى،
بەھەمانشىتىو سەرسۈپەمانى خۆرى
پىشاندا لە نەتىنى نوسراوهه کە وەتى
ئەگەر نوسراوهه لە چوارچىۋە ياسادا
کراوه، ج پىويسىتى بەھەتى
دەرىچىت".
ھەۋارمى ئەۋەش دەخاتەپۇو كە
لە بودجەي سالىي رابىدۇدا نزىكىي ٢٥٠
مليار دينار بۇ ئەو كۆمەلەر و يېڭىراوه
ناحوكوميانە دىيارى كراوه، ئە و تىشى

”
تقدیرین پارهی
ناو نوسراوه که،
بپری ۵۰۰ ملیون
دیناره ریکخراوی
مندالپاریزی
کوردستان بۆ مانگی
شوبات دیاریکراوه
بلكه نامه که

ناتاک، پیام سه یاره که باسی ۵۰۰ میلیون دینار له نوسراوه که دا هاتووه".
په یمان ئه ووهش ده خاتې پو که ئه و نوسراوه به لکگی ئوهیه که هردوو حیزبه ده سه لادناره که کوردستان هیچ ئیعتباریک بوقا یاساو په رله مان داناین، و دک ئه و تی "که" ویستیان له زیر ناوی جو را جو ردا پاره بوقا ریکخراوه کانی نزیک خویان خبرج ده کهن".

هه که چیه نوسراوه که به نهیتی کراوه؟
په رله مانتاره که فرکسیونی گوړان سره سورمانی خوشی پیشاندا له وهی

هه تا بودجه‌ی ۲۰۱۲ په سهند نکری، بگه له موچه، نایبیت پاره به ناوی برزوژه و مینځه وه بوقا هیچ لایه‌نیک خه رج کریت".

سه پیچیه کی ترى ئه و نوسراوه، بوقچونی ناوبراو، ئه وهیه که ئه و پارانه په پیچه پر پوچوزه لی ئیش نه دراوه به و کومله له و ریکخراوانه "ئه مهش گرفته"، چونکه وک ئه و روونیده کاته وه، پیشی یاسای کاروباری ریکخراوه ساهموکمه کان، پیدانی پاره به شواری بیننه له سر بنه مای پر پوچوزه لو ئیش ده دریت، وک ئه و تی "ئه و بره باره یهش له چهند میلیون دیناریک تپهیر

شوباتی ۲۰۱۲ دیاری کراوه، دواهی
ئه‌ویش ۲۰۰ ملیون دینار بۆ دەنگاى
چاپو په خشى سه‌ردهم بۆ هردوو
مانگى يەکو دوو دیاری کراوه و ۸۰
ملیون دیناريش بۆ کومەله‌ي پىشمه‌رگه
كەئەندامبووه کانى سەنگرو ۶۰ ملیون
دیناريش بۆ کومەله‌ي پىشمه‌رگه
دېرىنەكانى كوردىستان تەنها بۆ مانگى
شوبات دیارى کراوه و ئۇوانى تريش بەم
جۆرهەن، ۵۰ ملیون دینار بۆ ئىنسىتىوتى
كەلەپورى كوردو ۴ ملیون دینار بۆ
بىنكى ئىزىو ۶ ملیون دینار كەنيسەي
(الاقبات الاسدوكس)، ۳ ملیون دینار بۆ
كەنيسەي كۆيە و هەرمۇتە، ۲ ملیون و
۴۰۰ هەزار دیناريش بۆ كەنيسەي ئىنجىلى
ئازاد، ۷ ملیون و ۵۰۰ هەزار دیناريش
بۆ كەنيسەي ماري يوسف، ۱۴ ملیون دینار
بۆ تەكىھە تالەبانى، كەمترین بېپە
پارەي ناو نوسراوه كەش ۱ ملیون و ۵۰۰
ھەزار دینارە كە بۆ دايەنگى راهبات
شەخانەدا، ۱۷۰۰-۱۸۰۰

رمهاره ۱۷۷-۱۳۰۷ نامه رجروه و
کوپیه کی له لای ناوینه پاریزراوه، باس
له وه دهکات که له سره ره زامه ندی
سه روکی نجومه نی وہ زیران، چهندین
بره پاره جیاواز بتو ۱۲ کومه له و
ریخراوی ناحکومی خارج بکریت
به شیوازی "سلفه له جیاتی میخه" بتو
مانگه کانی کانونی دووه مو شوبات،
واته هردودو مانگی یه کو دووی سالی
۲۰۱۲

ناونانی کیشہی لیکھ و تھوڑہ

لارا: لپه پهی عیراق

بیشتر کل نگریسی نامه ریکا رانی
به بوده و هکو بالیونی نامه ریکا لعیراق
دستیه کاریتیتو تنها تیاما و هکو
بالنیورای نه پزسته ناوی ناو، کاچی
یستن نعلییراقیه و خودی نیاد عللاری
پره شهی با یکل تکردنی ده کانو
پریاریشیاندانه سکالای بارزیکه نهوده بزر
او اونه بربار بهده ستکانی نامه ریکا.

م نزیکانه راژه‌ی بالیوزی نیستای
مه‌ریکا له عیراق، توماس جینفری کوتایی
یت، بو پرکردنه‌وهی پوسته‌که شی
ساراک نوبامای سه‌روکی ولاطه
که کگرتووه کانی ئمه‌ریکا بربت ماکگورک
ی پیشنازکردوه تا بیتته جینگره‌وهی
اوپریار، به لام لیستی له عیراقیه‌ی ئه‌یاد
تیانوایه ئم گنه‌که له سه‌ر بالی
پاریزگاره نوییکه کان "ماله، لاینگری
قد له نوری مالکی و پنکاهاتی شیعه
هـ کاتو و کاریش له سه‌ر په‌رتوازه کردن و
وازکردنی لیستی له عیراقیه ده کات
قویی به‌هم‌سو جوییک نازارین بیتته
و تونیه‌ری ئه‌مه‌ریکا له عیراق،
بکیکه له گروپیک سیاسه‌تمه‌داری گنج
که له سیتبه‌ری قونسولو با‌یلیوزه‌کاندا
کاریانکردووه له ده‌ره‌وهی ئه‌مه‌ریکا
ـ رقائی کاری سیخوری و چالاکی
ـ و عین بق ولاطه‌که‌یان، دیاریکردنیشی
ـ لایه‌ن نوبامای رهش پیستو دیموکراتی و
ـ یاری سیاسه‌تکانی بوشه‌وه زیاتر
ـ نیشانه‌یه کی پرسیاری دروستکردووه
ـ باره‌ی ده‌سه‌لاتی ئه و توبییه‌ی که
ـ شیتونیانی له ماکگورک ده‌کن که به‌فوتابی
ـ سه‌رانی پاریزگاره شه‌پخوازه کان ده‌دیریه
ـ له‌لام له پیش هـ موشیانه‌وه بیچارد
ـ بترکی نهندازیاری گیمانکراوی گرنو
ـ و ووخاندنی ده‌له‌تی عیراق.
ـ ئم بالیوزه پیشنازکراوه بق عیراق
ـ پاش روخانی به‌عسه‌وه (۲۰۳) کاری
ـ پل‌اماتی کردوه له عیراق و نزیکه‌ی
ـ سـ الیکیش بکیک بورو له‌یاریده ده‌رانی
ـ بیول برمهدی حاکم مهدمنی ئه‌مه‌ریکا.
ـ ماوهی کارکردنیدا له عیراق ماکگورک

ناآورینه‌تی سه‌رجهم نه و بالیزوانه‌ی
للاتکه‌ی کردوه که له‌غدا دامه زیبراونو
جارچاره‌ش سه‌فری کردوه بو و اشتنتون
قو و هوهی له‌زیک سه‌نه‌تری لیکلینه‌وه
ستراتیزیه‌کانی ئمه‌ریکاوه کار بکات
که ناوه‌ندی پیشکه‌شکردنی راویز بوبه
به‌ئیداره‌ی ئمه‌ریکا له‌باره‌ی چوئینه‌تی
له‌پرده‌بردنی عیراقی پاش سه‌دام.
سوننه‌کان و ئوانه‌خ خویان به‌هەللى
ناسیونالیزمی عربه‌بی له‌عیراق ئەزمار
دەکەن پیتاونایه ماگکورک زور سه‌رسامه
بە‌سیاسەتو هەنگاوه‌کانی مالیکى و
بە‌کەپکىشە له‌هاندەرانى پاراپۆرخستنى
بە‌یاتارى عربه‌بی سوننه له‌عیراق. ھەر ئەم
ھەووه پیتاونایه ناویراوا روئىكى خراپى
راوه له‌دانوسستانه‌کانی پیکيستانى
بە‌کەپکىشە تام مەلات (۱۵) - ۱ - ۲

عیراق پلے یہ کمی داکیرکرد لہ تر مارکریتی تاوانو ها په شہ بہ رانیہر ریڈنامہ نوسان و بہ دواشیدا سرمالو فلپینو سریلانکا هاتن۔ بہ پنی لیٹنیہی ریڈنیوہولہ تی پاریزکاری لہ ریڈنامہ نوسان نہم ولاتی سارہو شکستیانہتیاوه لہ سزا دانی نہوانی تاوانیان نہ جامد اوہ بہ رانیہر ریڈنامہ نوسان۔ بہ پنی دوا نامار لہ ماوہی ۱۰ سالی راببردودا دہربویہری ۳۹ ریڈنامہ نوس کوئی داون سنت وہی بکھڑی نہم ریڈنامہ نوسانہ بدرتنه دادگا۔

کنی کشتنی هناردهی نهودتی عیراق له مانگی رابردوودا (ئازان) گاشته و هناردهی نهودتی ۷۱، ۸ ملینین بەرمیلیو پاره‌ی داهاتی نهدم هناردهیهش ۸ ملیاردو ۴۷۲ ملینین دۆلارەو نەمەش یارمهش تا بینکردنی داهاتیکی باش دەدات بۆ بودجه‌ی گشتى ۲۰۱۲ کە دەگاتە ۱۰۰ ملیارد دۆلار. بەهۆتی وەزېئى وەزارەتى نهوت، ئەم ریزىه بەرهەمە يەكەمین ریزىه لە سالى ۱۹۸۹ وە تائىستا.

گه نده لى و بىسە روپەری له كۆبۈنى خۇراك ئاشكرا دەكىت

"پاره‌لادان، کرپینی خوراکی به سه رچوو، جیاوازی نرخو و نکردنی خوراک، لهدابینکردنی کوبونی خوراکدا هه بوروه"

پی بگات، چکه له وهش شیری منالو
که وره به پاره یه کسی نقد زیاتر له نترخی
راسته قینه و جیهانی خزی کپدراون
به چجزیک له ۲۰۰۸هـ داده تانی شیری
که وره کپدراوه به ۶ هزارو ۲۰۵ دولاړ
له کاتنکدا که نرڅه که راسته قینه که هی
هزارو ۴۲۵ دولاړ بوروه و جیوانی هم
دوو نرڅه ش ۸۲۵ دولاړه، هم زیاده یه ش
بېړی ۱۱۶ ملیونو ۱۳۸ هزارو ۷۵۰ دولاړ
که وتووه له سه پودجه هی دابینکدنی
خزراک بټ هاوړ لایتاني عیاراقو ګومانو
ناماهه هی نقد هیه هم زیادنه پاره
چوبیه ګرفانی تایبته ووه.

نهنها لهیهک سالدا
بپی ٨٦٦ ملیونو ٣٤٥
ھهزار جیاوازیی لهنرخی
کرپینی زهیتو روئنی
بسنیوودا هےبووه

A woman in a black hijab is carrying a large, rusted metal cylinder on her head, likely a gas cylinder, while another woman carries a white sack. The woman in the foreground is looking directly at the camera with a serious expression. The background shows a residential area with trees and buildings.

لەكپىنى شىردا ۱۱۴ ملىون و ۱۳۸
ھزار دۆلار پارە زىادە كەتووە لەسەر
بودجهى دابىنكردنى خۆراك

مليارد دينارى عىراقى بۇوه كە وەزارەتى بازىگانى لەدەۋازەتى دارالىي قىرىزكىدووە بەممە باستى "پىركەتنەوەي كورتەيتىن". بېپىسى يەلگانەمىيەكتىر ئەو دەردەكەويت، لە سالى ۲۰۰۸دا وەزارەتى بازىگانى عىراق بېتكى نىڭ رۇنى بەستوو روپىنى يەقى كىرىۋە كە بېكەى دەگاتە ۱ ملىون و ۲۸۶ ھزارو ۱۷۸ تەن، لە كاتىكىدا بېپىتى پلانى ستراتيجى سالانى كەمپانىيە خۆراك، پىيىستى ولات لە زەيىتىر رۇن ۴۷۲ ھزار تەن بۇوه، بەم پىيەش ئەو ۸۱۳ ھزارو ۱۷۸ تەن زىادە يەك كىرىۋە بەشى ۹۲٪ يەپدىاويستى سالانى ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ خەلکى كىرىۋە لە زەيىتىر رۇن، بەلام

ھيزىسى دەعوه) دىزىيەكى گەۋە له سامان و داھاتى عىراق كراوه بەناوى دابىنكردنى خۆراكى بايدە عىيە وە. ئەم يەلگانەمىيەكتىر ئەو دەندەكەيدە كات كە دىوانى چاودىرىي ئاشكىرىدە كات كە دىوانى چاودىرىي مىچ زانىيارىيەكى دەست ئەكەتووە لەبارەي قىبارەي كورتەيتىن لەبودجهى وەزارەتى بازىگانى لەئىوان ۲۰۰۶ - ۲۰۰۹ كە وەزارەت يانگىشەي كىرىدووە. ئەمش ئامازىيە بەرەي كە وەزارەتى ناويرا و سەرپىشى بودجهى هەبۇوه ئەك كورتەيتىن وەر پارەيەك وەرگىراوه بۇ پىركەتنەوەي ئەم كورتەيتىن بەفيپە جىروهە كە تەنها لە جارىكىاندا بىرى ۲۰۵ بازىگانى (يەكتىكە لەسەر كەنەنەيەن بەپىتى مەندىك بەلگەنامە دىوانى چاودىنى دارالىي عىراق، لەسەرەمە ئىدارەي عەبدولفەلاح سودانىدا لە وەزارەتى بازىگانى دىزى كەرە وە خاپى ئىدارە و بەفيپە دانى سامانى كىشتى بەشىۋەيەكى بەرچاولەپەرسىي كەپىن دابىنكردنى بودجهى كۈپۈنى خۆراك بۇ ماھوللاتيانى عىزاتدا مەبۇوه بەم ھۆيىشەرە بېر خۆراكى پىيىست ئەگاشتۇرە بەماھوللاتيانى پارەيەكى تۇرىش لەبودجهى ولات بەھەدەر رۇشتۇرە.

A man with dark hair and a beard, wearing a black cap and a green plaid shirt, stands next to a small, single-engine propeller aircraft. He is positioned in front of the aircraft's fuselage and wing. The aircraft has a light-colored, possibly white or light blue, paint job. The background shows a grassy field under a clear sky.

خواهند بیزدک و پرژنه‌ی فرژکه نه
نه و بیهم و هرگز توروه". ناوبری و تیشی
و از نهانی منیش له و پرژنه‌یه و نه فرینی
فرژکه که شم له کورستان بتوه ببووه
که فرژکه خانه‌کانی کورستان تووشی
نیز جاری نه بن به هزی ریشوینی
به غداوه که ره زامه‌ندی کلتایان نهداوه
بتو فرینی فرژکه که مو هر روزیک دیت
نه و پرژنه‌یه مه ته او و بکه". لالای
خوشیه و پرپریده بدری فرژکه خانه‌ی
کشتاکالی عربیه که سرپرده‌رشتی
کاره‌که‌ی پشتیوان حمه ره شید-یان
کردوه دلیت منیش له خلک بیستوره
که پشتیوان زهی و هرگز تیتی و من
نو سراوم له پاریزگارلو له سه‌روی خزم‌موه
بتو هاتوره که هاوکاریه نه و گنجه
بکه‌مو منیش له خزم‌ته کورستاندام".
له کلتایشدا نه و بوزد عهدولقاد و تی
من دوبویاره‌ی ده که‌مه، له داهاتوردا
ده بیت هولی درستکدنی فرژکه
ته‌نه له سر کاغه‌زیتی و نه چیته بواری
جیبه‌جیکردنده، چونکه کس نیه
له کورستاندا رو خستاتی فرین بدانو
نه ره زامه‌ندیه له بع‌غایه".

A photograph showing a metal railing and a blurred view of a bridge or road.

"دروستکردنی فرۆکه
لە کوردستاندا داھینان نییە"

نەبوونى تونىلى ھەوايى دروستکردنی "فرۆکەي

دوو قسهی دیکه له پارهی ده ستورهوه

دەستورى هەریمی کوردستان بە دەست پەرلە مانتارىکە وە

ههولبدریت که متین درزو کلینی تیدا
بن، که بپوام وایه نئم دهستوره په
له درزو کلین و له هر روویه کوه بنتوی
قسهی له سره رکه یت قسه هله لدگرتیت،
تهنانه له پووی زمانه وانی و دا پشتزو
ریزمانیش ووه بن که مکوری نییه و
ده لینی کوردی نه زان دایپشتووه!
من به لامهوه سهیره مادهی دووی
دهستوره دنوسنی کوردستان-
عیراق قه وارهیه کی جوگرافی میژووییه،
پیکتیت له. تا ده گاته پاریزگانی
که رکوکو سلیمانی و هولبرو هتد.
حالی دووههی نئه و مادهیه ش باس
له جیبیه جنی کردنی مادهی^{۱۴} ی
دهستوری فیدرالی ده کرتیت.
له گلهه مووئه مانه شدا مافی ده نگدان
له سه رهستوری هه ریمی کوردستان
نه در اووهه کوردو کوردستانیانی
دهره ووهی هه ریمی کوردستان له ناوچه
دابپنراوه کان! نه گیزان ووهی نئه
دهستوره بق په رله مانو له و رووهه
قسه له سره نه کردنی، داننانه به ووهی که
نهو ناوچانه موکلکی هه ریمی کوردستان
نین، نئه مهش جوړکه له دریزدان به
تاعربیبو ته بعیس و سیاسه ته کانی
به عس ده رهق به ګله کوردستان، که
ناکری په رله مانی کوردستان قه بولولی
نه مه لیکچواندنه بکات.

لہجہ فارسی

”م دهستوره
بچه له درزو که لینو
نه هر روویه که وه
ته وئی قسهی
نه سه ر بکهیت
نه نانه ت له پووی
نه مانه وانی و دارپشتن و
نه یزمانی شه وه

نه و قهزاو ناحیانه که به شیکن
له اخاکی کوردستانی باشوروئیستا
خرابونه ته سره پاریزگانی ده رهه وی
هه ریم ئه گهر موسیلیش ده بیتت گرفت
ده بیت بنوسری کوئی قهزاو ناحی
کوردن شینه کانی پاریزگای موسل، لام
ده ستوره دا ده بیت قسه له کورده کانی
به غداو موسل و شاره کانی دیکه
عیراقیش بکرت، ئه گهر به ناماژه یه کی
کورتیش بیت.

له ده ستوری هه ریمی کوردستاند
نه ک باسی ئو سته مکاریه نه کراوه
که له شه پری چالدیرانه و تا هانتی
ئینگلیز له کورد ده کری، نه ک باسی
کورده کانی به غداو شوینه کانی دیکه
نه کراوه، بگره ته نیا له پاریزگای

که له ک له پاریزگای نهینه واوهه رو
قه زای خانه قینو مه نهله له پاریزگای
دیاله، ئه مانه ش به سنوری کارگیری
پیش سالی ۱۹۶۸ یانه وه "که چی
له ماده ده ۱۰ دا ده لئ شاری هه ولبر
پایته ختی هه ریمی کوردستانه، پرسیار
لیره دا ٹوهه یه جاری بتو له ماده دی
دووهه مدا بین هه ده ٹوهه وک یه که م
پاریزگا ناوی دیت، له کاتیکدا ده بیوو
به پیی گه وهه و فراوانی ریزیکیار
هه ولریش به هه ٹوهه وهه ییستا
پایته ختی یه که م با، ئه مه جکه له وهه
ماده دی دووهه پیویستی به دارشته وهه
روونکدنه وهی زیارت، پیویسته
ماده که رونون رهوان بلیت "هه ریمی
کوردستان - عیراق پیکریت له هه ولبر،
سایمانی، که رکوکو موسل وه مهو

بُو ئەوهى شايىستەي دەولەتدارى بىن

نیازداری به مهه ترسی راسته قینه گوزه
ده کهن، همموئی و اندیشه له پایورته
نتیجه داده کان له سهه کوردستان
رهنگی داوه توهه، که بیگمان
و سیما یانه ش سیمای ئازمونی
دهولته شکستخوار دوه کانی جیهانی
نیزه که بیشکان زن نیزه نیزه

نه وهی نئیمه له واقعی
نئیستای هریم
ده یخوینینه وه، نه وه
نادا به دهسته وه که
نئیمه توانیبیتمن
هه ریمیک بنیات
بنین که مافی
مرؤف و شه فافیه تو
دیموکراسی له کوله که
سده کیه کانی بن

لهیئر کومہلیک پرسیاری گه ورده یه
له هه ریمی کورستان، گنه لی
نه خوشیکی گه ورده و کوشندہ
جسته ئو هه ریمیه یه، دیموکراسی و

بۆ ئەزمۇنى حوكىمپانى ئېمە ھەيە،
چونكە پرسى دەولەتى كوردى لەلایەن
بەرپرسە بالاكانى ھەرىم لەئىستادا
ھەميشه وەك كارتيكى فشار بەرامبەر
بەغداد بەكاردەھىنلىرىت، ھەروەك
وەك دەرفەتىكىش لىتكەدەرتتەوە بۆ
زىگارىيۇن لەكىشە ناوخۇيىەكان،
ئەو روئىاپە بۆ دامەزراڭى دەولەت
بىيىنلىكى تۆر نا لۇزىكىيە، چونكە
ئېمە لەساتە وختىكى باس لە دەولەتى
كوردى دەكەين بە دىنالىيەك كىشەي
بۇنىادى ناوخۇيىە دەنالاپىن، كە
ھەموويان ئىشىكالى گورەن لە بەرددەم
ھەر ھەوالىك بۆ سەرەخۇيى، كە
بەشىك لەو كىشانە تواناي ئېمە
لەئىدارەدانى لەتايىك كە بەما
مەدەنەيەكانى تىدا رەچاۋىكابى
دەخاتە زىئر پرسىيەرەو، لەوەي ئېمە
نەتوانىن ھەرىمەي دىمۇكراسى دروست
بىكەين، ئىتىر چۆن دەتوانىن لەلات
بەو پىۋەرە دروست بىكەين؟ ئەوەي
دۇگلاچ دەلىت ئەگەر نەتوانى بىيى
بە خۇر ئەستىزەيەكى پېشىنگار بە،
ئېمە لە دۆخى ئىستا ئەگەر نەتوانىن
بىيىن بە دەولەت پىۋىستە ھەرىمەتكى
پېشىنگار بىن لە ئەزمۇنى ھەرىمەكان
لەسەر ئاستى جىهان و ناوجەكە، بەلام
ئەوەي ئېمە لە واقعىي ئىستا ھەرىم
دەيخۇيىنەو، ئەو نادا بە دەستەوە
كە ئېمە توانىيەتمان ھەرىمەتكى بىنات
بىنلىن كە مافى مەرۇفو شەفافىيە تو
دىمۇكراسى لەكۈلەكە سەرەكىيەكانى
بن، بەلكۇ بە پىچە وانوھە مافى مەرۇف

سہردار عہدیز
دینو سیت

سلیمانی به ره و پایته ختی توندو تیزی

پنگه‌ی لواز ده بیست. ئامه ببو هۆکاری سه‌رهکی داگیرکدنی کویت. دیاره ئامه تیوره مترسی ئوهمان پی نیشان ئه‌دات کاتیک هېزیک بۇ شکومه‌ندی خۆی به تواوی پشتی به بەکارهینانی هېزی چەکداریو سەریازی بېستبیت، و بیتوانابیت لە کورپىنی جۇرى هېزەنکانی؛ به تاییلهت لە هېزیز رەقوه بۇ هېزی نەرم. دیاره ئامه هېزیز کاسایه‌تیانه کە ئیستا له‌ترسی داهاتوویکی نادیاردان، هەتا ئەم نادیاریه دریزە بکیشیت زیاترو زیاتر بەرەو توندوتىری دەرپون. پالنەری ئامه توندوتىریانه ترسە لە دەستدانی پېنگە، سەرچاوهی بىزىوي و شىۋازى ئىبار. رەگى ئامه ترسە لە دەدایه سەرچاوهی داهاتى ئابورى لە سلیمانىدا سەرچاوهی کى ئابورى نىبىي. هەركەس ئىك خاوهن پاره‌يە لە سلیمانى، خاوهن پاره‌نە لە بەرھۆکارىيکى سیاسى، ئەگينا ئەو شاره هېچ چالاکىيە کى ئابورى بەرهەمەتى尼 تىدا بەرپۇن ناچىت. سلیمانى بۇخۆی هېچ گۈنگىيە کى ئابورى ئىبىي، نە سەرچاوهی سروشىتى ئىباي، نە بىنگە يە کى جوگرافى گۈنگى هەي، نە رۇلىكى سیاسى بەرچاوهی هەي، نە جىڭىي پىشەسازىي، لەم دوايىغان شدا ئاستى ئازادى و فەرەنگى تا ئاستىيىقى رۆز دابەزىوو لە بۇرۇ گاشتۇرگۈزەرەو شارەرەكە هەتا بىت تەسکو تۇرسکو پىسىو قەرەبالۇ بى سەۋازى دەبىت. دیاره ئەگەر هاتوو شىۋازى ئابورى نەوتى لە كوردىستان كۈپا، كە ناچارە بىگىرت، ئەوا نىخى زەۋىو خانوو لە سلیمانى بۇ ئەپتە خاوهن پاره‌يە لە بەرھۆکارىيکى سیاسى، ئەگينا ئەو شاره هېچ چالاکىيە کى ئابورى بەرهەمەتى尼 تىدا بەرپۇن ناچىت.

“

ھەركەس ئىك خاوهن پاره‌يە لە سلیمانى، خاوهن پاره‌يە لە بەرھۆکارىيکى سیاسى، ئەگينا ئەو شاره ھېچ چالاکىيە کى ئابورى بەرهەمەتى تىدا بەرپۇن ناچىت

کي ټکولينه وه له وه زاره تى په روهرده بکا؟
پاره و ساماني ئه م ولاته به فېرتو ده پوانتو که سېکيش نېيې رېگري بکات

له لایه کی دیکه وه نامازه کراوه به وهی به بی لیکولینه وه ۲۰۰ ته
که فرماتیک ههی پوپوچه لکردن وهی کنکتیبیکی دیاریکراو، بو چاپکرایه وه؟
هزق کار چی بیو؟

له لایه کی دیکه وه نامازه کراوه به وهی به بی لیکولینه وه ۲۰۰ ته
کنکتیب سوتینداوه پوچه لکراوه ته وه
به فرماتی و وزارت له کاتیکا تمدنی
چاپکردنی ئو کتیبه ته نه دو سال
ب ووه، ئەمەش مانای بفیپردادنی
سامانی گشتیبه. ههروهه ده لیت
لە سالی ۲۰۱۰ دا بېرى (۷۲۰) هەزار
کتیب بەشیوھ زارى سۇرانى روهانى
بادىيان کراوه له کاتیکا له وئى خویندن
بەشیوھ زارى كرمانجى ثورۇوه،
لە کاتیکا بېرى زیاتر لە ۳ مiliارو
۷۴۰ مiliون دىنار پاره تەرخانکراوه بۇ
چاپکردنی کتیب بەشیوھ زارى كرمانجى
بۇ پارىزىگاي دەۋوک.

له لایه کی دیکه وه دیارده يە کى
دیكە هەستى پىكراوه له چاپکردنی
کنکتیدا، ئەویش بە بى ئە وەي كىگاكان
دواىي كتیب بىكەن له لایەن لایەن
بە یوهندىدارهه بەكتاب زمازەيە کى
قور كتىي نەخوازراو روهانى دەكىيت،
بەپتى ياداشتىك كە له لایەن يە كىك
مەكىگاكان وە ئاراستەي بەپرەوە بەرى
گشتىي دىوانى وزارت له ۹/۶ ۲۰۰۹
کراوه، دەلىت ئامارەيە کى نزد روهانى
تۆكۈگاڭەمان دەكىيت و داومان نە كىدووھ،

دورو قوتاپي به کلینیک کتیبه او له کاتني روشتنیان بز خویندنگا فریتز: فاریق مله بجهی

نه وهی کتیبو له کویوه
چون پیادهی دهکنه و چ
مهه؟!
نه هم بارودوخه له وده دایه بن
نه ک گوانکاریی له هندی
نه ک رهنگه نه ک پیویست
و پرسیاری زور بد دای
نه ویش پوچه لکردن و دی
ردنه تیسلامییه که رهنگه
كتیبیدا بیت پیویستی
نه بیت بزیله لیزنه که
دوای پینقه مهبر (د خ) چ
سخ بوقه نه ایه تیکی
او دابه زیوه؟! مه بستی
چی گرانکاریی له کتیبی
تیسلامی دهکنه خو
سیخ نه هاتوته خواره و بؤ
کی دیکه، بؤیه ده لیت کی
نه کاری پیویستی بؤ به سفرکردنی
کنگاکان کراپتی.
لایه کی دیکوه نیستا دواکاری
گشتی له همه وئی نهوده دایه لیپرسراونی
وزاره تی پهروهه ده که به پرسن
له چاپکردن و پوچه لکردن و دی کتیب
راکشی دادگا بکات بؤ ئه و دی
لیپچینه و یان له گه لدا بکریت
له سه ره کاری به فیروزانی سامانی
ئه و لاته به موی بیبه رنامه یی و
زیاد چاپکردنی کتیب و پوچه لکردن و دی
بنی هوکاری کتیب و هرچی په یوهندی
به گه نه لیه کانی چاپکردنی کتیب و دی
هایه، بؤیه داوا له ئه جومه نی
وه زیران کراوه لیزنه یه ک پیکنیتی و
به دوا داچونی ورد بؤ ئه پرسه بکات،
به لام تائیستا وزاره تی پهروهه ده هیچ
وه لامیکی نیبی.

کاری پشکنینه و نییه به نوسراوی
ژماره ۳۸۶۲ ل ۲۷۷۴ / ۲ / ۱۲۰
پرسیار ئوهیه، چون ده کریت
به ریوه به رایه تیبیه کی سه ریه خو له ناو
وهزارهت که به پیی یاسا ریکخراوه
له ریگه و بگویزیتیه و بوسه
به ریوه به رایه تی گشتی یلاندانان
ته نه ما له رئوه گندالی ناو
وهزارهت ئاشکرا ده کات؟ له هرام به ردا
که سیکی دیکه بکریت به ریوه بری ئه و
به کاری پشکنینه و نییه و ناوینیشانی
وه ریگیه؟
تا دیت گومانه کان زیاتر دین له سه
گندالی و کیشە کانی چاپکردنی کتیب
له ناو و هزارهت، ئو زانیاریانه هیه
دواکاری گشتی به دوا ادچونی وردی
کردووه و چوند سه ره داویکی ئه و

لەسەر داواى
داواكارى گشتىي
ئىستا ئەنجومەنلى
وەزىران لىرۇنى يەكى
تايىبەتىي پىكەتىناوه
بۇ بەدوا داچونى
كەندەلىيەكانى
چاپىرىدىنى كتىب،
بەلام وەزارەتى
پەروەردە
ئامادەنىيە
هاوكارىي ئەو
لۇزىنە يەتكات

له نوسراویکی داواکاری گشتیدا بتو
نهنجومه نی وہ زیران له ۲۲۴ تابی ۱۳۹۱
ثامازه به گهندلی گوردہ له بواری
چاپکردنی کتیب کراوه به مزاره و
به لگه، لیه کنک له به لگه کاندا ده لیت
کتیب چاپکراوه له کاتیکدا پیشتر
نوسراءویکی دیکه هبووه همان
ئه و کتیبه پوچه لکریتیه و، واته
به رله چاپکردنی کتیب، نوسراویک
هه بیوه به پوچه لکردن وهی کتیب که

نزيكه‌ی ۷۵۰ هه‌زار
كتيّب به شيوه‌زاری
سورداني
چاپده‌كريت و
بيوناواچه‌ی بادينان
رهوانه ده‌كريت،
كه چى خويىندن
له‌وئى به كرمانجي
ژورووه

شیوه زاره نیه، ئەمە له پای چى؟
له لایاه کى دىكەوە دەبىنلىن له برى ئەوھى
كتىپ له سەرەتاي سالى خوتىدىن
واطە مانگى ئەيلول بگاتە وەزارەتى
پېروەردە، كەچى دەبىنلىن كۆمپانياكە
لەمانگەكانى كانونى دووهەمۇ شوبات
دەيگە يەنتىه كورىستان، كەچى
لىتىپچىنەو له گەل ئەو كۆمپانيايە
ناكارىت؟!
لەسەر داوايى داواكارى گشتى
ئىستا ئەنخومەن، وزىزدان لەزىزەيمەك،

تایلهه تی پیکنیاوه بو به دواچونی
گه نده لبیه کانی چاپکردنی کتیبو
به دواچونی ئه و گرینه سته لە گەل
ئە و دوو كومپانیاهەي كراوه (جيۇ
پۈرۈچىتكىس و كومپانىاي ماكىليان)
بۇ كۈپىنى پۈرۈگرام و چاپکردنى
كتىب، بەلام وزارەتى پەرورىدە
ئامادەننېيە هاوكارىسى ئە و لىزىنە يە
بىكات و ئەندامىكى خۆي بۇ لىزىنە كە

رسوپرمانه نه کاریبه سی
ئه و کومپانیاه دا نیتحیکارکردنی
چاپکردنی کتیب به سه ر حکومه تی
هه ریمدا دسه پینریت و هاوکات کشنه و
گرفتی زیاد چاپکردنی کتیبو له واده
خوی کتیب نساقات، کچی و هزاره
دواای نویکردنی وهی گریبه سست ده کات،
نه گهر نه م گریبه سته نویکریته وه
مانای برد و امیدانه به کیشه و
گرفته کانی چاپکردنی کتیب، هاوکات
بسیار تک گونگ له وهذا بت بکوبن،

پر یاری کر روزگار پرورشی
بپوچی گریبی سست له گهک کومپانیایه ک
نئیمزا ده کات که به پیشی گریه سته که
کوکمپانیا مافی نیتحیکارکردنی پر گرام و
چاپکردنی کتیب به سه ره وزاره تدا
ده سه پیشنه؟

له ناو وزاره تی پر ره رده
به پریوه به رایه تی به کی تاییه هه ببو
بو به دوا داچون و ناشکارکردنی
گهندلی و کموکو پیه کان، دوای
ناشکارکردنی زنجیره یه ک گهندلی و
که موکو پی لہ ما وہی چند مانگی
رایبردو نئم به پریوه به رایه تی به که ناوی
(پریوه به رایه تی به دوا داچون) ببو
له هه یکه لی دیوانی وزاره گویز رایه وہ
بپوچی به رایه تی گشتی پلاندانان
به پیشی فرماتیکی وزاره ت (ثماره
۱۹۰ / ۱۲۴ / ۱۰/۲۰۱۱) و گرپینی
به پریوه به ره که او دانانی که سیکی
دیکه به ناوی (پ.ع.ع) به ناوی شناسی
(و درگیک) که هیچ په یوهدنی به پسپری و

Awene

www.awene.com

ریکلام

**لیوو دنگلی کدت سدالبریز و
بے ۱۷۹ دلار بوند میزه کی هسته**

لیوو پاره سوپه ره

نیویورکی ٹاونیه لهئهورپا
شوان حمه - نهرویج
. ۴۷۹۹۰۰۴۷۲۹
hamashwan.awene@yahoo.no

خواهنه ئیمیاز: کۆمپانیای ٹاونیه
سەرنوسر: شوان محمد
خینگری سەرنوسر: سەردار محمد

لەم ھەر زەمەدا بەدرېژائى بىستو دو سالى حوكىمانى كوردى لەزەرەيى
حالەت كاندا جىبەجىتكەنى ياسا كراوه بەقوريانى سیاست، ئىستاش
لەزۇسىيە قايقىامى كۆچكىرىو سەلمانىدا خەرەكە روودا و كان بەھمان
ئازارىتى يەمەن لۆزىك بەسەر ئەم توسيە گۈنگەدا لەتارىت
بەدرېژائى حوكىمانى كوردى ھەرچەن دەرىۋەتلىك دەستە لەتارىت
بەكتىتى لەيەنەكانى تىرىش، دەيازو بگە سەدان تەممەتىياران خەرەكە
ھەر كاتىكىش دادگا داواي بىكتىنای، ئەوا بەپاساوى ئۇمىتى كەكتىش
سیاسىيە و لەلايەنە ھەرامبەرەوە بۇي دەرسەتكارا، تەممەتارەكان دالدە
دەدان و رادستى دادگا نەدەركان.

ئەم ھەلەكتىكىدا بەكتىكە لەتكەنەكە ھەرە بىنەتتىپەكانى سىستەمەن
ديمۆكراسى، سەرەورى ياساوا يەكسانى بەرامبەر ياساوا جىبەجىتكەنى
بېپارهەكانى دادگاكانە.

پارتى و يەكتىپەتكەنەكە بىستو دو سالى حوكىمانىان بەسەدان كونە
پىتشۇخو خەلکى تاۋانىاريان گەتكۈۋە بەقىيانغ بگە لەپىزەكانى
سەرەرەكانى مەجلىسى خەزىبە و دەندەشەن، ئامادەش نەبۈون ئەگەر
كۆرسەستان نوقى خەزىبە داواي رادستى دادگايان بىكتىنای. ھەر ئەم لۆزىكەش
بۇرۇ مايەن ئەوەي كە جىپەر زېزۇ بهما بە حوكى دادگا ئەنمەتىپە كوشتنىو
زۆلەكىدىن لەھاولاتىانى سقلى بىبىتە كارىكى دۇۋازە بەتايىھەت لەھاپەستى
نەدەركان سەددە رابىدووا.

پارتى و يەكتىپەتكەنەكە رابىدووا چاۋىيان بەرايى نەدەھات، هەتا كادىريه
سەرەكەشۈر نايسايسىيەكانى خۇشىيان بەدەن دەست دادگايان كە ماوەيدىقى
دادرەدەكانى بە موھاساسىي حىزىنى تىيان پارتى و يەكتىپەتكەن،
ئەم لۆزىكەپەتكەنەكە كە چەند سالە بەرامبەر ياسا كارى پېنەكەن،
تەنەلە لەدەن نەھاتووه كە ئامان نازيانەۋەت ياسا سەرەورەپىت، بەڭىز لەھەدە
سەرچاوهە گەتكۈۋە كە مانوھەر دەشىتىكى وەھا كە ياسا سەرەور نەپىت
باشتىرىن فەزايە بۇ ھېزىر خەلکاتىكى كە خەرەنەرەوە لەسەرەوە و لەسەرەوە ياساوا
بېنۇ و بەدرەن لەھەمەو پاچادىتىكەن و سەزەتىكەن.

ئەم لۆزىكەلە ئۆزىكى خەلکە كەن، دەرسەتايىتىن فەزاي سىستەمەن
ديمۆكراسىيە، جونكە لەسىستەمەن دەيمۆكراسىدا هېچ دەسەلەتىكە لەسەرە
ياساوا نىبىي، بىچ دەنگىكىش لەسەر حوكى ياساوا ئەنلىكە
رېزىنەگىرتن لەياسا ھەولان بۇ كارىكە بىچ خەستە سەر دادگا بۇنە وەرەنە
سەرەخۇ بېلەتتەنەن ئۆزى ئەپىتىن، لەرۇدايى دەستكىرەتكەن قايقمۇ
دواتر كىانەدەستىندا، تەنەلە ھەزىزە سىاسىيە كانى دەسەلەتاردا نەمايىو،
بەلکۇ ئەمەجەر پېش روودا كەوتۇنەن بگە دەركەنە حوكىمە رەھا و بە سىاسىكەن
دۇسىيە، تۆپۇزسىۋۇن بگە مېدىا مېدىا ئەھلىشى گەتكۈۋە.
ئىتەر بېنۇ ئەوەي هېچ دەردەقەتىكە بەلەتىكە و بۇ كاسانى ئەنۇ ھۆلى دادگاكان
كە ئەوان پېشەورى مەيدانەكەن سەرتايىتىن كارى خۇيانە.
سەپاسى بۇو بە واعىزى دادگا، رۇۋانەتتۇرسۇن بۇو بە دادوھەر بىن ئۆزى هېچ
لەياساكان بىزانتىت حوكىمە پېشىۋەختى خۇي دەرەدەكەر، كار گەپىشىتۇوە
ئۆزى كە سىاسى و مېدىاكاران، دادوھەرەكان بىتىرەنەوە بىن مالىە و بىن
فەرمۇن ئۇيۇ چىتە كارىكى تىرى بىكان و ئىئە ئەم خەزمەتگۈزايىبى ئۇيەمان
كەرەك ئىبىي.

لەرۇدايى كىانەدەستىندا قايقمۇ دەرەنەتتىپە ئەرەستىتىپە ئاشكرا بۇو، كە خەزىسۇ
حەزىسەت، مېدىا كۆمەلگا لە چ سەرگەرەتىپە كە گەرەدا دەزى، ئەم
كۆمەلگا لە چ دەركەتتىپە كە نوق بۇوە، چەند سالماز دەۋىت بۆئەرەي
دادگاكانمان لەدوكلى سىاسەت حوكىمە رەھا و ئەزانى مېدىاكاران بېپارېزىن،
ئەوهش هەر خوا خۇي دەپەنەت، چەندمان دەۋىت؟.

www.awene.com

پاساو دوکەلى سیاست

شوان محمد

لەم ھەر زەمەدا بەدرېژائى بىستو دو سالى حوكىمانى كوردى لەزەرەيى
حالەت كاندا جىبەجىتكەنى ياسا كراوه بەقوريانى سیاست، ئىستاش

لەزۇسىيە قايقىامى كۆچكىرىو سەلمانىدا خەرەكە روودا و كان بەھمان

ئازارىتى يەمەن لۆزىك بەسەر ئەم توسيە گۈنگەدا لەلە دەكتىت.

بەدرېژائى حوكىمانى كوردى ھەرچەن دەرىۋەتلىك دەستە لەتارىت
بەكتىتى لەيەنەكانى تىرىش، دەيازو بگە سەدان تەممەتىياران خەرەكە

ھەر كاتىكىش دادگا داواي بىكتىنای، ئەوا بەپاساوى ئۇمىتى كە كەكتىش

سیاسىيە و لەلايەنە ھەرامبەرەوە بۇي دەرسەتكارا، تەممەتارەكان دالدە

دەدان و رادستى دادگا نەدەركان.

ئەم ھەلەكتىكىدا بەكتىكە لەتكەنەكە ھەرە بىنەتتىپەكانى سىستەمەن

ديمۆكراسى، سەرەورى ياساوا يەكسانى بەرامبەر ياساوا جىبەجىتكەنى

بېپارهەكانى دادگاكانە.

پارتى و يەكتىپەتكەنەكە بىستو دو سالى حوكىمانىان بەسەدان كونە
پىتشۇخو خەلکى تاۋانىاريان گەتكۈۋە بەقىيانغ بگە لەپىزەكانى

سەرەرەكانى مەجلىسى خەزىبە و دەندەشەن، ئامادەش نەبۈون ئەگەر

كۆرسەستان نوقى خەزىبە داواي رادستى دادگايان بىكتىنای. ھەر ئەم لۆزىكەش

بۇرۇ مايەن ئەوەي كە جىپەر زېزۇ بهما بە حوكى دادگا ئەنمەتىپە كوشتنىو

زۆلەكىدىن لەھاولاتىانى سقلى بىبىتە كارىكى دۇۋازە بەتايىھەت لەھاپەستى

نەدەركان سەددە رابىدووا.

پارتى و يەكتىپەتكەنەكە رابىدووا چاۋىيان بەرايى نەدەھات، هەتا كادىريه

سەرەكەشۈر نايسايسىيەكانى خۇشىيان بەدەن دەست دادگايان كە ماوەيدىقى

دادرەدەكانى بە موھاساسىي حىزىنى تىيان پارتى و يەكتىپەتكەن،

تەنەلە لەدەن نەھاتووه كە ئامان نازيانەۋەت ياسا سەرەورەپىت، بەڭىز لەھەدە

سەرچاوهە گەتكۈۋە كە مانوھەر دەشىتىكى وەھا كە ياسا سەرەور نەپىت

باشتىرىن فەزايە بۇ ھېزىر خەلکاتىكى كە خەرەنەرەوە لەسەرەوە و لەسەرەوە ياساوا

بېنۇ و بەدرەن لەھەمەو پاچادىتىكەن و سەزەتىكەن.

ئەم لۆزىكەلە ئۆزىكى خەلکە كەن، دەرسەتايىتىن فەزاي سىستەمەن

ديمۆكراسىيە، جونكە لەسىستەمەن دەيمۆكراسىدا هېچ دەسەلەتىكە لەسەرە

ياساوا نىبىي، بىچ دەنگىكىش لەسەر حوكى ياساوا ئەنلىكە.

رېزىنەگىرتن لەياسا ھەولان بۇ كارىكە بىچ خەستە سەر دادگا بۇنە وەرەنە

سەرەخۇ بېلەتتەنەن ئۆزى ئەپىتىن، لەرۇدايى دەستكىرەتكەن قايقمۇ

دواتر كىانەدەستىندا، تەنەلە ھەزىزە سىاسىيە كانى دەسەلەتاردا نەمايىو،

بەلکۇ ئەمەجەر پېش روودا كەوتۇنەن بگە دەركەنە حوكىمە رەھا و بە سىاسىكەن

دۇسىيە، تۆپۇزسىۋۇن بگە مېدىا مېدىا ئەھلىشى گەتكۈۋە.

ئىتەر بېنۇ ئەوەي هېچ دەردەقەتىكە بەلەتىكە و بۇ كاسانى ئەنۇ ھۆلى دادگاكان

كە ئەوان پېشەورى مەيدانەكەن سەرتايىتىن كارى خۇيانە.

سەپاسى بۇو بە واعىزى دادگا، رۇۋانەتتۇرسۇن بۇو بە دادوھەر بىن ئۆزى هېچ

لەياساكان بىزانتىت حوكىمە پېشىۋەختى خۇي دەرەدەكەر، كار گەپىشىتۇوە

ئۆزى كە سىاسى و مېدىاكاران، دادوھەرەكان بىتىرەنەوە بىن مالىە و بىن

فەرمۇن ئۇيۇ چىتە كارىكى تىرى بىكان و ئىئە ئەم خەزمەتگۈزايىبى ئۇيەمان

كەرەك ئىبىي.

لەرۇدايى كىانەدەستىندا قايقمۇ دەرەنەتتىپە ئەرەستىتىپە ئاشكرا بۇو، كە خەزىسۇ

حەزىسەت، مېدىا كۆمەلگا لە چ سەرگەرەتىپە كە گەرەدا دەزى، ئەم

كۆمەلگا لە چ دەركەتتىپە كە نوق بۇوە، چەند سالماز دەۋىت بۆئەرەي

دادگاكانمان لەدوكلى سىاسەت حوكىمە رەھا و ئەزانى مېدىاكاران بېپارېزىن،

ئەوهش هەر خوا خۇي دەپەنەت، چەندمان دەۋىت؟.

HITACHI
Inspire the Next

QAIWAN GROUP

+964 (0) 53 318 9178
+964 (0) 53 319 0248
www.qaiwangroup.com